NOTA RINGKAS IKUT DSKP

Sejarah

Tingkatan 2 · 2027

Satu halaman untuk setiap bab: apa yang anak belajar mengikut Standard Kandungan KPM, idea dan istilah penting, kesilapan biasa, dan soalan pendek untuk anak menyemak kefahaman sendiri.

KANDUNGAN

1	Kerajaan Alam Melayu	DSKP 5.0
2	Sistem Pemerintahan dan Kegiatan Ekonomi Masyarakat Alam Melayu	DSKP 5.0
3	Sosiobudaya Masyarakat Kerajaan Alam Melayu	DSKP 5.0
4	Agama, Kepercayaan dan Keunikan Warisan Masyarakat Kerajaan Alam Melayu	DSKP 5.0
5	Kesultanan Melayu Melaka	DSKP 6.0
6	Kesultanan Johor Riau	DSKP 6.0
7	Kesultanan Melayu Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor	DSKP 6.0
8	Kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis	DSKP 6.0
9	Warisan Kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis	DSKP 6.0
10	Sarawak dan Sabah	DSKP 6.0

CARA GUNA NOTA INI

- [ ] Baca halaman bab yang sedang diajar guru di sekolah, bersama anak, dalam lima minit.
- [ ] Minta anak jawab soalan "Cara semak kefahaman" tanpa melihat nota, kemudian semak jawapan di bawahnya.
- [ ] Jika anak tersilap, baca semula bahagian yang berkaitan, atau buka nota penuh di aster-edu.my (alamat di kaki setiap halaman).

Tingkatan 2 pada 2027 masih mengikut KSSM; KP2027 hanya bermula di Tahun 1 dan Tingkatan 1. Kod dan nama tajuk mengikut DSKP KSSM Sejarah Tingkatan 2. Ringkasan oleh Aster Edu; bukan dokumen rasmi KPM.

© 2026 aster-edu.my · Percuma untuk kegunaan peribadi dan di sekolah. Sumber: DSKP KSSM Sejarah Tingkatan 2 (Bahagian Pembangunan Kurikulum, KPM). Disusun oleh Aster Edu; bukan dokumen rasmi KPM.

1 Kerajaan Alam Melayu

DSKP 5.0 Kerajaan Alam Melayu | SK 5.1 Kerajaan Alam Melayu

APA YANG ANAK BELAJAR

5.1.1 Menjelaskan konsep Alam Melayu

5.1.2 Menerangkan kewujudan kerajaan Alam Melayu

5.1.3 Memerihal kerajaan-kerajaan Alam Melayu yang masyhur

5.1.4 Menghubungkait kerajaan Alam Melayu dengan kerajaan sezaman di luar Alam Melayu

K5.1.5 hingga K5.1.8: Kedudukan strategik, kebijaksanaan pemimpin, jati diri dan kebanggaan terhadap warisan

IDEA DAN ISTILAH PENTING

- **Konsep Alam Melayu** dilihat dari tiga sudut: **geografi, bahasa dan budaya**. Ia satu rantau luas yang masyarakatnya berkongsi bahasa dan budaya yang berkait.
- **Tujuh kerajaan masyhur:** Funan, Champa, Srivijaya, Angkor, Majapahit, Kedah Tua dan Gangga Negara.
- **Kedah Tua** dan **Gangga Negara** berada di Semenanjung Malaysia hari ini; sejarah negeri kita bermula jauh sebelum Melaka.
- **Hubungan dengan kerajaan luar sezaman** (abad pertama, abad kesembilan, abad ke-14): perdagangan, keagamaan dan diplomatik dengan China dan India.
- **Elemen K:** kepentingan kedudukan strategik, kebijaksanaan pemimpin, jati diri dan kebanggaan terhadap warisan.

KESILAPAN BIASA

✗ **Menyenaraikan nama sahaja.** "Memerihal" bermaksud beri lokasi, sebab kemasyhuran dan kekuatan kerajaan.

✗ **Tidak benar-benar menghubungkait.** Tunjukkan bentuk hubungan (perdagangan, keagamaan, diplomatik).

✗ **Keliru zaman.** Kerajaan awal wujud pada zaman berbeza; gunakan garis masa.

CARA SEMAK KEFAHAMAN

1. Namakan dua kerajaan Alam Melayu yang terletak di Semenanjung Malaysia hari ini.
2. Konsep Alam Melayu dilihat dari tiga sudut. Apakah sudut itu?
3. Nyatakan tiga jenis hubungan kerajaan Alam Melayu dengan China dan India.

Jawapan ringkas: 1. Kedah Tua dan Gangga Negara. **2.** Geografi, bahasa dan budaya. **3.** Perdagangan, keagamaan dan diplomatik.

2 Sistem Pemerintahan dan Kegiatan Ekonomi Masyarakat Alam Melayu

DSKP 5.0 Kerajaan Alam Melayu | SK 5.2 Warisan Kerajaan Alam Melayu

APA YANG ANAK BELAJAR

5.2.1 Menerangkan sistem pemerintahan kerajaan Alam Melayu

5.2.2 Menghuraikan kegiatan ekonomi masyarakat kerajaan Alam Melayu

K5.2.6 hingga K5.2.9: Kebijaksanaan pemimpin, menghargai warisan, iktibar dan kehidupan berorganisasi (dikongsi dengan Bab 3 dan Bab 4)

IDEA DAN ISTILAH PENTING

- Bab 2 bertanya **bagaimana kerajaan berjalan**: sistem pemerintahan dan kegiatan ekonomi bagi Funan, Champa, Srivijaya, Angkor, Majapahit, Kedah Tua dan Gangga Negara.
- **Sistem pemerintahan:** kerajaan awal diperintah oleh raja, dibantu oleh pembesar, dan mempunyai pusat pemerintahan.
- **Pertanian:** padi, rempah ratus dan pertanian lain.
- **Perdagangan:** perdagangan di setiap kerajaan dan peranan pedagang luar; pelabuhan menarik pedagang luar.
- **Hasil hutan dan laut** dikumpul lalu diniagakan; **perlombongan dan pembuatan** menghasilkan barangan.
- **Elemen K:** kebijaksanaan pemimpin dalam mentadbir negara, dan kehidupan berorganisasi membawa kemakmuran.

KESILAPAN BIASA

✗ **Menyebut tanpa menerangkan.** Jangan tulis "raja" sahaja; terangkan peranan raja dan siapa yang membantu baginda.

✗ **Mencampurkan kerajaan.** Gunakan jadual perbandingan supaya ciri setiap kerajaan tidak tertukar.

✗ **Senarai ekonomi tanpa huraian.** Beri butiran dan contoh, bukan "pertanian" atau "perdagangan" sahaja.

CARA SEMAK KEFAHAMAN

1. Siapakah yang membantu raja memerintah kerajaan awal Alam Melayu?
2. Nyatakan empat kumpulan kegiatan ekonomi masyarakat Alam Melayu.
3. Bagaimanakah pelabuhan menyumbang kepada kemakmuran sesebuah kerajaan?

Jawapan ringkas: 1. Para pembesar. **2.** Pertanian; perdagangan; hasil hutan dan laut; perlombongan dan pembuatan. **3.** Pelabuhan menarik pedagang luar, jadi perdagangan berkembang dan kerajaan bertambah makmur.

3 Sosiobudaya Masyarakat Kerajaan Alam Melayu

DSKP 5.0 Kerajaan Alam Melayu | SK 5.2 Warisan Kerajaan Alam Melayu

APA YANG ANAK BELAJAR

5.2.3 Menjelaskan sosiobudaya masyarakat kerajaan Alam Melayu

K5.2.7: Menghuraikan kepentingan menghargai warisan kerajaan Alam Melayu

K5.2.8: Menerangkan iktibar daripada kegemilangan kerajaan Alam Melayu

IDEA DAN ISTILAH PENTING

- Sosiobudaya dalam Bab 3 ada **empat bahagian**: bahasa dan tulisan, persuratan, seni bina, dan struktur sosial.
- **Bahasa dan tulisan:** masyarakat awal sudah ada sistem tulisan dan merekod peristiwa. Contoh: **prasasti** (batu bersurat) dalam Bahasa Melayu Kuno pada zaman Srivijaya.
- **Persuratan:** hasil penulisan masyarakat; karya bertulis kerajaan awal kini menjadi sumber sejarah (sumber primer dan sekunder).
- **Seni bina:** kompleks candi di Angkor, dan tapak arkeologi **Lembah Bujang** di Kedah yang dikaitkan dengan Kedah Tua. Binaan memberi bukti kepercayaan, kemahiran dan kekayaan.
- **Struktur sosial:** susunan golongan dalam masyarakat dan hubungan antara golongan pemerintah dengan rakyat.

KESILAPAN BIASA

✗ **Sosiobudaya disangka sama dengan agama.** Agama dan kepercayaan dibincangkan dalam Bab 4.

✗ **Melihat bukti tanpa kesimpulan.** Kaitkan candi atau prasasti dengan apa yang ia beritahu tentang masyarakat.

✗ **Hafal rajah struktur sosial tanpa faham peranan.** Jelaskan tugas setiap golongan.

CARA SEMAK KEFAHAMAN

1. Apakah prasasti, dan dalam bahasa apakah prasasti zaman Srivijaya ditulis?
2. Tapak arkeologi manakah di Kedah yang dikaitkan dengan Kedah Tua?
3. Apakah yang boleh kita ketahui tentang sesebuah kerajaan daripada binaan seperti candi?

Jawapan ringkas: 1. Batu bersurat; Bahasa Melayu Kuno. **2.** Lembah Bujang. **3.** Kepercayaan, kemahiran dan kekayaan kerajaan itu.

4 Agama, Kepercayaan dan Keunikan Warisan Masyarakat Kerajaan Alam Melayu

DSKP 5.0 Kerajaan Alam Melayu | SK 5.2 Warisan Kerajaan Alam Melayu

APA YANG ANAK BELAJAR

5.2.4 Menerangkan agama dan kepercayaan masyarakat kerajaan Alam Melayu

5.2.5 Menghuraikan keunikan warisan kerajaan Alam Melayu

K5.2.6: Menilai kepentingan kebijaksanaan pemimpin dalam mentadbir negara

K5.2.9: Merumuskan kepentingan kehidupan berorganisasi dalam membentuk kemakmuran negara

IDEA DAN ISTILAH PENTING

- **Urutan agama:** kepercayaan awal masyarakat, kemudian penyebaran agama Hindu, Buddha dan Islam **sebelum abad ke-15** (sebelum zaman Kesultanan Melayu Melaka).
- Agama baharu tersebar melalui **perdagangan** dan hubungan dengan kuasa luar.
- **Lima aspek keunikan warisan:** sistem pemerintahan beraja, kebijaksanaan pemerintah, kegiatan ekonomi, perkembangan sosiobudaya dan amalan beragama.
- **Kebijaksanaan pemerintah:** membangunkan pusat pemerintahan dan menjalin hubungan diplomatik. **Ekonomi:** memanfaatkan kesuburan tanah, mencipta sistem pengairan dan membina pelabuhan.
- Bab 4 menamatkan tajuk 5.0; jelaskan **mengapa** setiap aspek istimewa, bukan menyalin fakta Bab 2 dan Bab 3.

KESILAPAN BIASA

✗ **Mengulang Bab 2 dan 3 tanpa keunikan.** Huraikan apa yang istimewa.

✗ **Tersalah urutan agama.** Gunakan garis masa: kepercayaan awal, Hindu, Buddha, Islam.

✗ **Penilaian tanpa justifikasi.** "Pemimpin itu bijak" perlu disokong dengan bukti.

CARA SEMAK KEFAHAMAN

1. Bagaimanakah agama Hindu, Buddha dan Islam tersebar ke Alam Melayu?
2. Nyatakan lima aspek keunikan warisan kerajaan Alam Melayu.
3. Berikan satu contoh kebijaksanaan pemerintah kerajaan Alam Melayu.

Jawapan ringkas: 1. Melalui perdagangan dan hubungan dengan kuasa luar. **2.** Sistem pemerintahan beraja, kebijaksanaan pemerintah, kegiatan ekonomi, perkembangan sosiobudaya, amalan beragama. **3.** Contohnya membangunkan pusat pemerintahan atau menjalin hubungan diplomatik.

5 Kesultanan Melayu Melaka

DSKP 6.0 Kesultanan Melayu Melaka sebagai Asas Kerajaan Masa Kini | SK 6.1 Kesultanan Melayu Melaka

APA YANG ANAK BELAJAR

6.1.1 Menceritakan pengasasan Kesultanan Melayu Melaka

6.1.2 Menghuraikan kegemilangan Kesultanan Melayu Melaka

6.1.3 Menerangkan berakhirnya pemerintahan Kesultanan Melayu Melaka yang berpusat di Melaka

K6.1.4 hingga K6.1.7: Sifat kepemimpinan, menghargai alam sekitar, perpaduan dan iktibar

IDEA DAN ISTILAH PENTING

- **Pengasasan:** Parameswara mengasaskan Melaka, dengan pemilihan lokasi yang strategik. "Menceritakan" bermaksud menyusun peristiwa mengikut urutan.
- **Faktor kegemilangan** (menjawab "mengapa"): kepimpinan raja, sistem pentadbiran dan sistem perundangan, termasuk sistem pembesar dan Hukum Kanun Melaka.
- **Aspek kegemilangan** (menjawab "dalam bidang apa"): empayar luas, pusat penyebaran Islam, pusat perdagangan, pengurusan perdagangan teratur, hubungan luar.
- **Berakhirnya pemerintahan yang berpusat di Melaka:** faktor dalaman, serangan Portugis, strategi Melaka menghadapi serangan dan perjuangan mengembalikan kedaulatan.
- Kesultanan diteruskan di tempat lain: **Johor Riau** (Bab 6), Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor (Bab 7).

KESILAPAN BIASA

✗ **Tertukar faktor dengan aspek.** Kepimpinan raja ialah faktor; empayar yang luas ialah aspek.

✗ **Menganggap Melaka berakhir sepenuhnya.** Pemerintahan berpusat di Melaka sahaja yang berakhir; kesinambungannya di Johor Riau.

✗ **Hanya menyalahkan Portugis.** Sebut juga faktor dalaman.

CARA SEMAK KEFAHAMAN

1. Siapakah pengasas Melaka?
2. Kelaskan sebagai faktor atau aspek kegemilangan: (a) sistem perundangan, (b) pusat perdagangan.
3. Mengapakah DSKP menyebut pemerintahan "yang berpusat di Melaka"?

Jawapan ringkas: 1. Parameswara. **2.** (a) faktor, (b) aspek. **3.** Kerana kesultanan itu diteruskan di tempat lain selepas Melaka jatuh, seperti Johor Riau.

6 Kesultanan Johor Riau

DSKP 6.0 Kesultanan Melayu Melaka sebagai Asas Kerajaan Masa Kini

SK 6.2 Kesultanan Johor Riau dan Kerajaan-kerajaan Melayu

APA YANG ANAK BELAJAR

6.2.1 Memerihal pengasasan Kesultanan Johor Riau

6.2.2 Menghuraikan kegemilangan Kesultanan Johor Riau

K6.2.5 hingga K6.2.8: Kelangsungan warisan pentadbiran, tanggungjawab pemimpin dan rakyat, sumbangan warisan dan iktibar (dikongsi dengan Bab 7)

IDEA DAN ISTILAH PENTING

- Kesultanan Johor Riau diasaskan oleh kerabat diraja Melaka. **Sultan Alauddin Riayat Syah**, putera Sultan Mahmud Syah, dikenali sebagai pengasasnya.
- Johor Riau ialah **kesinambungan Kesultanan Melayu Melaka** selepas pemerintahan yang berpusat di Melaka berakhir.
- **Pusat pemerintahan** berpindah beberapa kali di sepanjang Sungai Johor (antaranya Johor Lama dan Kota Batu), dan akhirnya ke Kepulauan Riau.
- **Cabaran:** ancaman kuasa lain di rantau ini, termasuk **Portugis dan Aceh**; pemerintah mengambil strategi untuk terus bertahan.
- **Kegemilangan:** pusat perdagangan yang unggul, pengurusan pelabuhan, dan pusat persuratan.

KESILAPAN BIASA

✗ **Tertukar urutan pusat pemerintahan.** Gunakan peta dan garis masa.

✗ **Tidak mengaitkan dengan Melaka.** Tunjukkan Johor Riau meneruskan Kesultanan Melayu Melaka.

✗ **Menyenaraikan cabaran tanpa strategi.** Terangkan juga bagaimana cabaran dihadapi.

CARA SEMAK KEFAHAMAN

1. Siapakah yang dikenali sebagai pengasas Kesultanan Johor Riau?
2. Namakan dua kuasa yang mengancam Johor Riau.
3. Nyatakan tiga bukti kegemilangan Johor Riau.

Jawapan ringkas: 1. Sultan Alauddin Riayat Syah, putera Sultan Mahmud Syah. **2.** Portugis dan Aceh. **3.** Pusat perdagangan yang unggul, pengurusan pelabuhan, pusat persuratan.

7 Kesultanan Melayu Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor

DSKP 6.0 Kesultanan Melayu Melaka sebagai Asas Kerajaan Masa Kini

SK 6.2 Kesultanan Johor Riau dan Kerajaan-kerajaan Melayu

APA YANG ANAK BELAJAR

6.2.3 Menerangkan kelangsungan Kesultanan Melayu Melaka di Pahang, Perak, Selangor dan Terengganu

6.2.4 Menghuraikan warisan Kesultanan Melayu Melaka terhadap Pahang, Perak, Selangor dan Terengganu hingga kini

K6.2.5 hingga K6.2.8: Kelangsungan warisan pentadbiran, tanggungjawab pemimpin dan rakyat, sumbangan warisan dan iktibar

IDEA DAN ISTILAH PENTING

- **Kelangsungan:** tradisi Melaka (pemerintahan, agama, undang-undang, adat) diteruskan oleh kesultanan lain selepas pemerintahan berpusat di Melaka berakhir.
- **Kesultanan Perak** diasaskan oleh **Sultan Muzaffar Syah**, putera Sultan Mahmud Syah, sultan terakhir yang memerintah di Melaka.
- **Kesultanan Pahang** berkait dengan kerabat diraja Melaka sejak zaman Melaka masih berkuasa.
- **Enam aspek warisan Melaka:** sistem pemerintahan, agama Islam dalam pemerintahan (sultan ketua agama Islam), perundangan, adat istiadat (contohnya pertabalan), persuratan dan ekonomi.
- **"Hingga kini":** warisan masih wujud hari ini, contohnya institusi raja di negeri-negeri tersebut.

KESILAPAN BIASA

✗ **Mencampurkan empat negeri.** Setiap kesultanan ada cerita pengasasan sendiri; buat jadual.

✗ **Melupakan "hingga kini".** Tunjukkan warisan yang masih wujud hari ini.

✗ **Pengasasan dan warisan tidak dibezakan.** Pengasasan = bagaimana bermula; warisan = apa yang diteruskan daripada Melaka.

CARA SEMAK KEFAHAMAN

1. Siapakah pengasas Kesultanan Perak, dan apakah kaitannya dengan Melaka?
2. Apakah maksud kelangsungan Kesultanan Melayu Melaka?
3. Berikan satu warisan Melaka yang masih ada hari ini di negeri-negeri ini.

Jawapan ringkas: 1. Sultan Muzaffar Syah, putera Sultan Mahmud Syah (sultan terakhir yang memerintah di Melaka). **2.** Tradisi yang bermula di Melaka diteruskan oleh kesultanan lain selepas pemerintahan berpusat di Melaka berakhir. **3.** Contohnya institusi raja, atau sultan sebagai ketua agama Islam.

8 Kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis

DSKP 6.0 Kesultanan Melayu Melaka sebagai Asas Kerajaan Masa Kini

SK 6.3 Kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis

APA YANG ANAK BELAJAR

6.3.1 Memerihalkan pengasasan kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis

6.3.2 Menerangkan hubungan empat kerajaan ini dengan negeri-negeri Melayu yang lain

K6.3.5 dan K6.3.8: Menghargai pengasasan kerajaan-kerajaan Melayu dan menjaga hubungan baik dengan negara lain

IDEA DAN ISTILAH PENTING

- Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis turut dikategorikan dalam **rumpun Kesultanan Melayu**.
- **Kedah** mempunyai sejarah sangat panjang dan bersambung dengan **Kedah Tua** (Bab 1). **Kelantan** mempunyai sejarah pemerintahan tersendiri di pantai timur.
- **Negeri Sembilan** dibentuk oleh masyarakat yang berasal dari Minangkabau; **Raja Melewar** dari Pagar Ruyung dikenali sebagai Yang di-Pertuan Besar yang pertama.
- **Perlis** pada asalnya sebahagian daripada Kedah sebelum menjadi kerajaan sendiri.
- **Hubungan dengan negeri Melayu lain:** asas hubungan, hubungan diplomatik dan hubungan perdagangan.

KESILAPAN BIASA

✗ **Mencampurkan cerita pengasasan,** terutamanya Kedah dan Perlis yang berkait rapat.

✗ **Menyebut hubungan tanpa jenisnya.** Nyatakan sama ada diplomatik atau perdagangan, dengan contoh.

✗ **Tidak mengaitkan dengan Bab 1.** Kedah Tua ialah latar penting sejarah Kedah.

CARA SEMAK KEFAHAMAN

1. Siapakah Yang di-Pertuan Besar Negeri Sembilan yang pertama, dan dari mana asalnya?
2. Negeri manakah yang pada asalnya sebahagian daripada Kedah?
3. Nyatakan dua jenis hubungan antara kerajaan ini dengan negeri Melayu lain.

Jawapan ringkas: 1. Raja Melewar, dari Pagar Ruyung. **2.** Perlis. **3.** Hubungan diplomatik dan hubungan perdagangan.

9 Warisan Kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis

DSKP 6.0 Kesultanan Melayu Melaka sebagai Asas Kerajaan Masa Kini

SK 6.3 Kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis

APA YANG ANAK BELAJAR

6.3.3 Menjelaskan warisan kerajaan Kedah, Kelantan dan Perlis hingga kini

6.3.4 Menghuraikan keunikan adat dan pemerintahan Negeri Sembilan

K6.3.6 dan K6.3.7: Menghargai warisan negeri Melayu dan merumus iktibar daripada kelangsungannya

IDEA DAN ISTILAH PENTING

- **Warisan Kedah, Kelantan dan Perlis** dari lima aspek: sistem pemerintahan beraja, adat istiadat, perundangan, persuratan dan kesenian.
- Pemerintah Perlis bergelar **Raja**, bukan Sultan. Kelantan terkenal dengan seni persembahan seperti **wayang kulit** dan **mak yong**.
- **Adat Perpatih** dibawa oleh masyarakat berasal dari Minangkabau: masyarakat disusun berasaskan **suku**, dan salasilah dikira mengikut **sebelah ibu**.
- **Pemerintahan Negeri Sembilan:** diketuai **Yang di-Pertuan Besar**; para **Undang** berperanan penting, termasuk dalam memilih Yang di-Pertuan Besar.
- Negeri Sembilan diberi SP tersendiri (6.3.4) kerana keunikan adat dan pemerintahannya.

KESILAPAN BIASA

✗ **Menyebut "Adat Perpatih" tanpa ciri.** Huraikan suku dan salasilah sebelah ibu.

✗ **Tertukar istilah pemerintahan.** Yang di-Pertuan Besar, Undang dan Raja Perlis ialah gelaran berbeza.

✗ **Melupakan "hingga kini".** Kaitkan warisan dengan perkara yang masih wujud hari ini.

CARA SEMAK KEFAHAMAN

1. Dalam Adat Perpatih, salasilah dikira mengikut sebelah siapa?
2. Siapakah yang berperanan penting dalam memilih Yang di-Pertuan Besar Negeri Sembilan?
3. Apakah gelaran pemerintah Perlis?

Jawapan ringkas: 1. Sebelah ibu. **2.** Para Undang. **3.** Raja (bukan Sultan).

10 Sarawak dan Sabah

DSKP 6.0 Kesultanan Melayu Melaka sebagai Asas Kerajaan Masa Kini | SK 6.4 Sarawak dan Sabah

APA YANG ANAK BELAJAR

6.4.1 Menjelaskan sejarah Sarawak dan Sabah sebagai sebahagian daripada kerajaan Alam Melayu

6.4.2 Menerangkan pemerintahan tempatan di Sarawak dan Sabah

6.4.3 Menghuraikan kegiatan masyarakat Sarawak dan Sabah

6.4.4 Menghuraikan keunikan yang terdapat di Sarawak dan Sabah

K6.4.5 hingga K6.4.8: Memanfaatkan alam sekitar secara bijaksana, permuafakatan, sikap bijaksana dan semangat kekitaan

IDEA DAN ISTILAH PENTING

- Sarawak dan Sabah mempunyai keunikan dan tradisi tersendiri tetapi **terangkum dalam Alam Melayu**, termasuk hubungan dengan Kesultanan Brunei.
- Kedua-dua negeri sudah ada **sistem kepimpinan dan pemerintahan tempatan** sendiri sebelum zaman moden.
- **Bumiputera Sarawak:** Iban, Melayu, Bidayuh, Melanau dan Orang Ulu. **Bumiputera Sabah:** Kadazandusun, Bajau atau Sama, Murut, Suluk dan Orang Sungai.
- **Lima keunikan:** kepentingan sungai, kesenian, perayaan, tarian dan seni bina. Contoh: Gawai (Sarawak), Pesta Kaamatan (Sabah), rumah panjang.
- **Sungai** berkait dengan kegiatan ekonomi, petempatan dan pengangkutan; hutan, sungai dan laut penting dalam kegiatan masyarakat.

KESILAPAN BIASA

✗ **Mencampurkan masyarakat dua negeri.** Pisahkan etnik Sarawak dan Sabah dalam jadual.

✗ **Keunikan tanpa huraian.** Menyebut "Gawai" sahaja tidak cukup; terangkan keistimewaannya.

✗ **Mengabaikan peranan sungai,** yang termasuk dalam senarai keunikan.

CARA SEMAK KEFAHAMAN

1. Kelaskan mengikut negeri: Bidayuh, Murut, Melanau, Kadazandusun.
2. Namakan satu perayaan di Sarawak dan satu di Sabah.
3. Mengapakah sungai penting kepada masyarakat Sarawak dan Sabah?

Jawapan ringkas: 1. Sarawak: Bidayuh, Melanau. Sabah: Murut, Kadazandusun. **2.** Gawai (Sarawak); Pesta Kaamatan (Sabah). **3.** Sungai berkait dengan kegiatan ekonomi, petempatan dan pengangkutan.